

Üniversite öğrencilerinin kariyer farkındalığı ile iş bulma kaygısı arasındaki ilişki

Ömer Faruk TUTAR¹ , Burak ÖNER¹

¹Munzur Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Tunceli, Türkiye

Araştırma Makalesi/Research Article

DOI: 10.5281/zenodo.8353441

Gönderi Tarihi/Received:

Kabul Tarih/Accepted:

Online Yayın Tarihi/Published:

02.02.2023

10.06.2023

20.09.2023

Öz

Bu çalışmanın amacı, spor bilimleri alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin kariyerlerine yönelik mesleki farkındalıkları ile iş bulma kaygıları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama deseni ile tasarlanmıştır. Araştırmanın örneklemi, 2022-2023 eğitim öğretim yılında, Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesine bağlı bölümlerde öğrenim gören 225 erkek, 134 kadın olmak üzere toplam 359 gönüllü öğrenciden oluşmaktadır. Çalışmada veriler, kişisel bilgi formu, "Spor Bilimleri Öğrencilerine Yönelik Mesleki Kariyer Farkındalık Ölçeği" ve "Spor Bilimleri Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısı Ölçeği" kullanılarak elde edilmiştir. Katılımcılardan toplanan verilerin istatistiksel analizinde, SPSS 25 programı kullanılmıştır. Öncelikle analize dahil edilen verilerin çarpıklık ve basıklık değerleri kontrol edilerek normallik sınavı yapılmıştır. Daha sonra, verilerin normal dağıldığı varsayımı kabul edilerek parametrik analizlerden independent sample t test, one-way Anova ve Pearson korelasyon testleri gerçekleştirilmiştir. Yapılan analizler sonucunda katılımcıların cinsiyet, sınıf ve bölüm değişkenlerine göre mesleki kariyer farkındalık ve iş bulma kaygısı puanları arasında anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. Buna karşın, korelasyon analizinden elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin iş bulma kaygısı ile mesleki kariyer farkındalıkları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Sonuç olarak, kariyerlerine yönelik farkındalık düzeyleri artan spor bilimleri öğrencilerinin iş bulma kaygılarının azaldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Kaygısı, kariyer farkındalığı, spor bilimleri

The relationship between career awareness and job search anxiety among university students

Abstract

The purpose of this study is to examine the relationship between career awareness and job search anxiety among university students studying in the field of sports sciences. The research is designed using a quantitative research method with a correlational survey design. The sample of the study consists of 359 voluntary students, including 225 males and 134 females, enrolled in various departments affiliated with the Faculty of Sports Sciences at Munzur University during the 2022-2023 academic year. In the study, data were obtained using a personal information form, the "Career Awareness Scale for Sports Science Students" and the "Job Search Anxiety Scale for Sports Science Students." For the statistical analysis of the data collected from the participants, SPSS 25 software was utilized. Firstly, the skewness and kurtosis values of the included data were examined to test of normality. Subsequently, assuming that the data followed a normal distribution, parametric analyses such as independent samples t-test, one-way ANOVA, and Pearson correlation tests were conducted. The analyses revealed that there were no significant differences in CASS and JSASS scores among participants based on gender, class, and department variables. However, according to the results obtained from the correlation analysis, a significant negative relationship was found between students' job search anxiety and career awareness. Consequently, it was determined that as the level of career awareness increased among sports science students, their job search anxiety decreased.

Keywords: Business anxiety, career awareness, sports sciences

Sorumlu Yazar/Corresponded Author: Ömer Faruk TUTAR E-posta/e-mail: omerfaruktutar@munzur.edu.tr

The Extended English Abstract is located the end of the Article.

GİRİŞ

Kariyer kavramı, bir kişinin çalışma hayatı boyunca edindiği mesleki deneyimler dizisi olarak tanımlanır (Chudzikowski ve ark., 2009; Harris ve ark., 2015; De Vos ve ark., 2021). Seçilen bir işte ilerlemek ve bunun sonucunda daha fazla sorumluluk almak, daha fazla para, saygı, güç ve statü kazanmak hedeflenir (Aktar ve ark., 2021). Kariyer, iş görenlerin, görevleri boyunca işle ilgili aktivite ve sorumluluklarına dair bilgi, beceri, tutum ve deneyimlerinin ardışık bir şekilde ilerlemesi sürecidir (Guan ve ark., 2020). Kariyer gelişimi, bireyin işe yönelik mesleki kimlik oluşturmasıyla ortaya çıkar (Porfeli & Lee, 2012). Mesleki kimlik, bireysel özellikler ve sosyal unsurlar tarafından şekillendirilerek çocukluk ve ergenlik döneminde bir dizi gelişimsel dönüşüme uğrar. Mesleki kimlik oluşturma süreci, bireyselleştirilmiş, kişinin kendi seçtiği kimlik ile uyumlu olabildiği gibi kimlik karışıklığına da yol açabilir. Modern, sanayi sonrası toplumlarda, uyarlanabilir, esnek, kendine odaklı bir mesleki kimlik edinmek, kariyer başarısına ve memnuniyetine önemli bir katkıda bulunur (Skorikov & Vondracek, 2007).

Kariyer planlama, yalnızca bir iş tercihi değil aynı zamanda bireylerin ilgi ve yeteneklerine göre iş bulmak için bireysel hazırlıklar arayışıdır. Kariyer planlaması, hem bir iş seçimi hem de kariyer değişiklikleri yapmaya yardımcı olmak için tasarlanmış tüm öz değerlendirme, fırsat araştırması ve hedef belirleme eylemlerini gerçekleştirmeyi amaçlayan çok sistematik ve kapsamlı bir süreç olarak görülmektedir (Zikic & Klehe, 2006; Antoniu, 2010). Bu çok yönlü karmaşık eylemler, kısa ve uzun vadeli hedeflerin hazırlanmasında sistematik ve özenli düşünmeyi gerektirir (Antoniou, 2010). Kariyer planlaması, kişinin ilgi alanlarına değerlerine, yeteneklerine ve isteklerine göre kariyer ve eğitim hedeflerini yaşam boyu planlaması ve keşfetmesi sürecidir. Hangi eğitim ve mesleğin, bireyin şu anki ve gelecekteki yaşamında memnuniyet ve tatmin sağlayacağını tüm yönleriyle düşünmeyi içerir (Soeprijanto ve ark., 2022). Bu kapsamda üniversiteler, meslek öncesi kariyer hazırlığının yapıldığı en üst seviyedeki eğitim öğretim basamağı olarak karşımıza çıkmaktadır. Eğitim süresince öğrenciler, okullarından mezun olduktan sonra kendi alanlarında istihdam edilerek iş gücü piyasasına dahil olmayı beklerler. Üniversite öğrencileri eğitimleri sırasında bir yandan mesleki yeterliğe sahip olma çabası sarf ederken bir yandan da gelecekteki kariyerlerine ilişkin planlamalar yapmaya başlarlar.

Kariyer planlama adımları öz farkındalıkla başlar. Kariyer farkındalığı, bireyin mevcut kariyer fırsatları ve kariyer ihtiyaçları hakkındaki farkındalığı olarak ifade edilmektedir. Farkındalık, mesleğe yönelik eğitim ve beceri gereksinimleri, mevcut meslek türleri, iş ortamı,

özel bir alan veya endüstrinin düzenlemeleri ve iş görenden beklentileri hakkında bilgiler içerir. Birey kariyer ve iş bilgilerini araştırarak bilgi toplama görüşmeleri ile belirli bir iş, kariyer veya kuruluş hakkında daha fazla bilgi edinir. Bireyin kendini tanıması, bilgi araması yine yetenek, ilgi alanları ve yetkinliklerine göre işler belirlemesi ve seçmesi için bir dizi faaliyetler yanı sıra kendini mesleğe hazırlama ve seçilen işi uzun vadeli bir hedef haline getirme uğraşları gibi aşamalar kariyer planlama sürecine dahildir (Rogers ve ark., 2008; Soeprijanto ve ark., 2022). Kariyer planlamasında bireysel ihtiyaç ve istekler, kurumsal ihtiyaç ve fırsatlarla ilişkilendirilmelidir (Antoniou, 2010; Afaq-Ahmed ve ark., 2017). Bireyler, gelecekte çalışmak istedikleri kurumların da ihtiyaçlarını, taleplerini ve çalışanlarından beklentilerini özenle analiz etmeli ve kendi mesleki özellikleriyle uyumlu olup olmadığını bilmelidir. Kariyer edinme, ömür boyu devam eden bir süreci içerir ve bireyin tüm yaşamını etkileyebilir (Antoniou, 2010).

Öğrencilerin kariyer planlamasını ve gelişimini etkileyen birçok faktör vardır. Bu faktörler, kariyer seçiminde doğrudan etkili olmasa da gelecek kariyer planlaması yaparken tercihleri kısmi olarak etkileyebilir. Aile, ülkenin sosyo-ekonomik durumu, bireyin çevresi, kişisel ilgi alanları bu faktörlerden bazılarıdır (Khasawneh, 2010). Araştırmacılar, gençlerin gelecek kariyer planlaması hakkında ebeveynleri, öğretmenleri ve akranları da dahil olmak üzere çeşitli kaynaklardan bilgi edindiklerini bildirmiştir (Montgomery ve ark., 2000). Ebeveynler, çocuklarının yaşamları üzerinde derin bir etkiye sahiptir ve ergenlerin kariyer gelişimini, mesleki planlarını ve iş başarısına yönelik tutumlarını şekillendirebilir. Algılanan ebeveyn desteğinin, ergenler ve üniversite öğrencileri arasında kariyer özgüvenini, kariyer ilgisini ve kariyer kararı vermeyi olumlu yönde tahmin ettiğini bildiren çalışmalar mevcuttur (Ferry ve ark., 2000; Paa & Mcwhirter, 2000; Turner & Lapan, 2003). Bunun yanında destekleyici arkadaşlıklar veya akranlar da öğrencilerin kariyer planlamalarında ve önemli yaşam kararları almalarında önemli bir etkiye sahiptir (Felsman & Blustein, 1999).

21. yüzyılda kariyer planlama ve geliştirme, bireylerin üretken çalışması için kariyer potansiyellerini en üst düzeye çıkarmalı, ulusların ve kuruluşların küresel pazarda rekabetçi bir ekonomik üstünlük oluşturmaya veya sürdürmesine yardımcı olmak için öncelikli olmalıdır (Davis, 1995). İnsanlar, çağdaş örgütler için en değerli kaynaktır ve onlara uzun vadeli istikrarlı bir kariyer ortamı oluşturmak hem kurumlar için hem de çalışanları için kazan-kazan durumunu ifade eder (Adekola, 2011). Bu nedenle geleceğin çalışanları olacak öğrenciler açısından kariyer planlarını etkileyen faktörlerin bilinmesi önemlidir (Khasawneh, 2010).

Son yıllarda Türkiye’de nitelikli insan gücünü artırmaya yönelik olarak üniversite sayılarında yaşanan artış ile birlikte yükseköğretim mezunu insan sayısı da tabii olarak yükselmiştir (Aytaç & Dursun, 2009). Spor alanında istihdam edilecek nitelikli insan gücü ihtiyacı büyük ölçüde üniversitelerin spor bilimleri fakülteleri ile beden eğitimi ve spor yüksekokulları tarafından karşılanmaktadır. Bu okullardan mezun olan öğrenciler, kamusal alanda (beden eğitimi öğretmeni, antrenör, spor uzmanı gibi) ya da özel sektörde iş bulabilmektedirler. Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumları içerisinde genellikle beden eğitimi ve spor öğretmenliği, spor yöneticiliği, antrenörlük eğitimi ve rekreasyon bölümleri yer almaktadır. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği dışında diğer bölümlerden mezun olan öğrenciler de pedagojik formasyon alarak birer öğretmen adayı olabilmektedir. Bu nedenle istihdam edilebilirlik oranını artırdığı için beden eğitimi öğretmeni olmak isteyen öğrenci sayısında ciddi artış yaşanmıştır. Bunun yanında her bransa özgü olarak spor federasyonlarının kendi bünyelerinde antrenör yetiştirdiği bilinmektedir. Yükseköğretim kurumlarında görülen 4 yıllık spor eğitiminin aksine çok kısa bir sürede antrenörlük eğitimi alan insanlarla birlikte istihdam alanları oldukça daralmaktadır. Kısaca spor eğitimi alan üniversiteli mezun sayısında gün geçtikçe artış olduğu (İlgar & Cihan, 2019) ve spor alanlarında istihdamın kısıtlı olduğu söylenebilir (Taşmektepligil, 2009; Gülay ve ark., 2012).

Bu bilgiler ışığında, spor alanında geleceğin iş gören adayları olarak, spor bilimleri alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin eğitimleri sırasında kariyer farkındalıkları ile işsizlik kaygısını ne düzeyde yaşadıklarını anlamak literatüre katkı sağlayabilir. Bu çalışmanın amacı, spor alanında eğitim gören üniversite öğrencilerinin kariyer farkındalıkları ile iş bulma kaygıları arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

YÖNTEM

Araştırma modeli

Çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. İlişkisel taramalar, iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkiye müdahalede bulunmadan yapılan araştırmalardır. Değişkenler arasındaki ilişkiyi olduğu gibi betimlemek amaçlanır (Büyüköztürk, 2017).

Araştırma grubu (evren-örneklem)

Araştırmanın evrenini, Munzur Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin tamamı oluşturmaktadır. Evren içerisinde spor eğitimi gören 225 erkek, 134 kadın olmak üzere toplam 359 gönüllü öğrenci ise örnekleme oluşturmaktadır. Araştırmada, seçkisiz olmayan örnekleme çeşitlerinden uygun örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Örneklem büyüklüğü,

G*Power 3.1.9.7 güç analizi programıyla belirlenmiştir. Güç analizinde, orta büyüklükte (Korelasyon ρ $H1= 0,2$) bir ilişki, α hatası 0,05 ve güç ($1-\beta$ errprob) 0,95 değerleri seçilerek toplam örneklem büyüklüğü en az 319 kişi olarak belirlenmiştir. Bu çalışma Munzur Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu 2023/09 sayılı ve 05/07/2023 tarihli kararı ile yapılmıştır.

Veri toplama araçları

Araştırmada veriler, “Kişisel Bilgi Formu”, “Mesleki Kariyer Farkındalık Ölçeği”, ve “Spor Bilimleri Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısı Ölçeği” kullanılarak elde edilmiştir.

Kişisel bilgi formunda katılımcıların cinsiyetleri, yaşları, eğitim gördükleri bölüm ve sınıf düzeyleri hakkında bilgi almak için oluşturulmuş sorulardan oluşmaktadır.

Yaşar ve Sunay (2019) tarafından geliştirilen “Mesleki Kariyer Farkındalık Ölçeği (MKFÖ)”, toplam 18 madde ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır. 5’li likert tipi geliştirilen ölçek, tamamen katılıyorum, katılıyorum, kararsızım, katılmıyorum ve hiç katılmıyorum ifadelerinden oluşmaktadır. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamakla birlikte ölçekten alınabilecek en düşük puan 18, en yüksek puan 90’dır. Toplam puanların 90’a yaklaşması katılımcıların kariyerlerine yönelik farkındalık düzeylerinin arttığını göstermektedir.

“Spor Bilimleri Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısı Ölçeği” (İBKÖ) (Aslan & Uğraş 2021), toplam 8 maddeden oluşan tek boyutlu bir ölçektir. 5’li likert tipi geliştirilen ölçek, daima doğru, genellikle doğru, ara sıra doğru, nadiren doğru ve asla doğru değil ifadelerinden oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 8, en yüksek puan 40’tır. Toplam puanların 40’a yaklaşması katılımcıların iş bulma kaygılarının yükseldiğini göstermektedir.

Verilerin toplanması/işlem yolu

Verilerin toplanmasından Google Forms online anket toplama yöntemi kullanılarak katılımcılara ulaşılmıştır. Gönüllü onam formu doldurulduktan sonra çalışmaya ilişkin ölçek sorularının doldurulması sağlanmıştır.

Verilerin analizi

Araştırmada katılımcılardan elde edilen veriler, SPSS 25 programı ile analiz edilmiştir. İlk olarak toplanan verilerin çarpıklık (Skewness) ve basıklık (Kurtosis) değerlerine bakılarak normallik sınaması yapılmıştır. Bu değerlerin +1 ile -1 arasında olduğu görülmektedir (Tablo 2). Bu değerler, verilerin normal dağıldığı varsayımının kabul edildiğini göstermektedir. Bu nedenle istatistiksel tüm analizlerde parametrik testler tercih edilmiştir. İki grubun karşılaştırıldığı analizlerde bağımsız gruplar t test, ikiden fazla grupların karşılaştırılmasında

ise One-way Anova testi gerçekleştirilmiştir. Bunun yanında katılımcıların kariyer farkındalık seviyeleri ile iş bulma kaygı düzeyleri arasındaki ilişkiyi tespit etmek için Pearson Korelasyon testi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1. Çarpıklık (Skewness) ve basıklık (Kurtosis) değerleri

Alt boyut	n	Ort.	Ss	Çarpıklık	Basıklık
Mesleki Gelişim Yatkınlığı	359	3,44	0,738	-0,414	0,505
Mesleki Hazır Bulunma	359	3,93	0,781	-0,725	0,801
Mesleki Bilinç	359	4,04	0,650	-0,702	0,861
Mesleki Özgüven	359	3,77	0,718	-0,363	0,113
Kariyer Farkındalığı	359	3,76	0,594	-0,473	0,551
İş bulma Kaygısı	359	3,77	0,933	-0,703	0,109

BULGULAR

Tablo 2. Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre t test sonuçları

Ölçek ve Alt boyutlar	Cinsiyet	n	Ort.	Ss	t	p
Mesleki Gelişim Yatkınlığı	Erkek	225	3,45	0,75	0,528	0,598
	Kadın	134	3,41	0,71		
Mesleki Hazır Bulunma	Erkek	225	3,94	0,80	0,167	0,868
	Kadın	134	3,92	0,74		
Mesleki Bilinç	Erkek	225	4,00	0,69	-1,608	0,109
	Kadın	134	4,11	0,56		
Mesleki Özgüven	Erkek	225	3,80	0,73	0,865	0,387
	Kadın	134	3,73	0,69		
Kariyer Farkındalığı Ölçeği	Erkek	225	3,76	0,62	0,110	0,912
	Kadın	134	3,75	0,54		
İş Bulma Kaygısı Ölçeği	Erkek	225	3,75	0,96	-0,615	0,539
	Kadın	134	3,81	0,88		

Tablo 2’ de katılımcıların ölçekler ve alt boyutlarına ilişkin puan ortalamaları cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Buna göre ölçekler ve tüm alt boyutlarda kadınlar ve erkekler arasında anlamlı bir sonuç tespit edilmemiştir.

Tablo 3. Katılımcıların yaş değişkenine göre Anova testi sonuçları

Ölçek ve alt boyutlar	Yaş	n	Ort.	Ss.	F	p	Anlamlı fark
Mesleki Gelişim Yatkınlığı	18-20 yaş (1)	74	3,43	0,628	0,110	0,896	
	21-23 yaş (2)	204	3,43	0,781			
	24 yaş ve üzeri (3)	81	3,47	0,729			
Mesleki Hazır Bulunma	18-20 yaş (1)	74	3,89	0,765	3,766	0,024	3>2
	21-23 yaş (2)	204	3,87	0,806			
	24 yaş ve üzeri (3)	81	4,14	0,700			
Mesleki Bilinç	18-20 yaş (1)	74	4,00	0,665	1,586	0,206	
	21-23 yaş (2)	204	4,01	0,661			
	24 yaş ve üzeri (3)	81	4,16	0,601			
Mesleki Özgüven	18-20 yaş (1)	74	3,65	0,758	5,522	0,004	3>2 3>1
	21-23 yaş (2)	204	3,73	0,715			
	24 yaş ve üzeri (3)	81	4,00	0,647			
Kariyer Farkındalığı Ölçeği	18-20 yaş (1)	74	3,71	0,573	2,622	0,074	
	21-23 yaş (2)	204	3,72	0,624			
	24 yaş ve üzeri (3)	81	3,89	0,519			
İş bulma Kaygısı Ölçeği	18-20 yaş (1)	74	3,58	1,031	2,093	0,125	
	21-23 yaş (2)	204	3,80	0,870			
	24 yaş ve üzeri (3)	81	3,87	0,977			

Tabloda katılımcıların ölçekler ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları yaş grupları değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Tek yönlü varyans analizinden (ANOVA) elde edilen bulgulara göre, Mesleki Hazır Bulunma ve Mesleki Özgüven alt boyutlarında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Tukey testi yapılmıştır. Buna göre, 24 yaş ve üzeri katılımcıların Mesleki Özgüven puan ortalamalarının 21-23 yaş ve 18-20 yaş gruplarına göre anlamlı bir şekilde yüksek olduğu tespit edilmiştir ($F=5,522$; $p<0,05$) Bunun yanında öğrencilerin Mesleki Hazır Bulunma alt boyutunda 24 yaş ve üzeri grubun puan ortalaması 21-23 yaş grubuna göre anlamlı bir şekilde yüksektir ($F=3,766$; $p<0,05$). Katılımcıların MKFÖ ve diğer alt boyutları ile İBKÖ puan ortalamaları arasındaki fark yaş gruplarına göre anlamlı değildir.

Tablo 4. Katılımcıların bölüm değişkenine göre Anova testi sonuçları

Ölçek ve alt boyutlar	Bölüm	n	Ort.	Ss.	F	p
Mesleki Gelişim Yatkınlığı	Spor yöneticiliği	111	3,32	0,689	1,344	0,260
	Beden eğitimi ve spor	91	3,48	0,781		
	Rekreasyon	32	3,54	0,860		
	Antrenörlük eğitimi	125	3,49	0,712		
Mesleki Hazır Bulunma	Spor yöneticiliği	111	3,91	0,832	0,939	0,422
	Beden eğitimi ve spor	91	3,93	0,797		
	Rekreasyon	32	4,15	0,723		
	Antrenörlük eğitimi	125	3,90	0,736		
Mesleki Bilinç	Spor yöneticiliği	111	4,00	0,652	0,328	0,805
	Beden eğitimi ve spor	91	4,04	0,642		
	Rekreasyon	32	4,11	0,641		
	Antrenörlük eğitimi	125	4,07	0,661		
Mesleki Özgüven	Spor yöneticiliği	111	3,68	0,710	0,931	0,426
	Beden eğitimi ve spor	91	3,84	0,751		
	Rekreasyon	32	3,76	0,723		
	Antrenörlük eğitimi	125	3,80	0,700		
Kariyer Farkındalığı Ölçeği	Spor yöneticiliği	111	3,68	0,584	0,916	0,433
	Beden eğitimi ve spor	91	3,78	0,602		
	Rekreasyon	32	3,85	0,623		
	Antrenörlük eğitimi	125	3,78	0,591		
İş bulma Kaygısı Ölçeği	Spor yöneticiliği	111	3,79	0,846	0,524	0,666
	Beden eğitimi ve spor	91	3,80	1,03		
	Rekreasyon	32	3,57	0,837		
	Antrenörlük eğitimi	125	3,79	0,956		

Tabloda katılımcıların ölçekler ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları öğrenim gördükleri bölümlere göre karşılaştırılmıştır. Katılımcıların öğrenim gördükleri bölümler açısından MKFÖ ve tüm alt boyutları ile İBKÖ puan ortalamaları arasında anlamlı farklılıklara rastlanılmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 5. Katılımcıların sınıf değişkenine göre Anova testi sonuçları

Ölçek ve alt boyutlar	Sınıf	n	Ort.	Ss.	F	p
Mesleki Gelişim Yatkinliği	1. sınıf	114	3,44	0,653	0,572	0,634
	2. sınıf	48	3,48	0,832		
	3. sınıf	97	3,49	0,839		
	4. sınıf	100	3,36	0,681		
Mesleki Hazır Bulunma	1. sınıf	114	3,94	0,757	2,282	0,079
	2. sınıf	48	3,72	0,696		
	3. sınıf	97	3,90	0,918		
	4. sınıf	100	4,07	0,679		
Mesleki Bilinç	1. sınıf	114	4,05	0,638	0,479	0,697
	2. sınıf	48	3,98	0,686		
	3. sınıf	97	4,01	0,687		
	4. sınıf	100	4,10	0,612		
Mesleki Özgüven	1. sınıf	114	3,73	0,667	0,591	0,621
	2. sınıf	48	3,73	0,719		
	3. sınıf	97	3,76	0,789		
	4. sınıf	100	3,85	0,708		
Kariyer Farkındalığı Ölçeği	1. sınıf	114	3,75	0,552	0,254	0,858
	2. sınıf	48	3,70	0,640		
	3. sınıf	97	3,76	0,690		
	4. sınıf	100	3,79	0,520		
İş bulma Kaygısı Ölçeği	1. sınıf	114	3,62	0,960	2,259	0,081
	2. sınıf	48	3,85	1,113		
	3. sınıf	97	3,73	0,872		
	4. sınıf	100	3,94	0,842		

Tabloda katılımcıların ölçekler ve alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları öğrenim gördükleri bölümlere göre karşılaştırılmıştır. Tek yönlü varyans analiz (ANOVA) sonuçlarına göre katılımcıların sınıf seviyeleri açısından MKFÖ ve tüm alt boyutları ile İBKÖ puan ortalamaları arasındaki farklar anlamlı değildir ($p>0,05$).

Tablo 6. Mesleki kariyer farkındalığı ve iş bulma kaygısı arasındaki ilişkiye yönelik korelasyon testi

Ölçek ve alt boyutlar	Mesleki Gelişim Yatkinliği	Mesleki Hazır Bulunma	Mesleki Bilinç	Mesleki Özgüven	Kariyer Farkındalığı Ölçeği	İş bulma Kaygısı Ölçeği	
Mesleki Gelişim Yatkinliği	r	1					
	p						
Mesleki Hazır Bulunma	r	0,484**	1				
	p	0,000					
Mesleki Bilinç	r	0,488**	0,586**	1			
	p	0,000	0,000				
Mesleki Özgüven	r	0,583**	0,665**	0,611**	1		
	p	0,000	0,000	0,000			
Kariyer Farkındalığı Ölçeği	r	0,831**	0,814**	0,780**	0,853**	1	
	p	0,000	0,000	0,000	0,000		
İş bulma Kaygısı Ölçeği	r	-0,213**	-0,129*	-0,004	-0,118*	-0,158**	1
	p	0,000	0,014	0,938	0,026	0,003	

(*) $p<0,05$ (**) $p<0,01$

Tablo 6 da MKFÖ ve alt boyutları ile İBKÖ puanları arasındaki ilişkiyi tespit edebilmek amacıyla gerçekleştirilen Pearson korelasyon testi sonuçları gösterilmiştir. Buna göre katılımcıların mesleki kariyer farkındalık seviyeleri ile iş bulma kaygı düzeyleri arasında ters yönlü düşük düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($r=-0,158$; $p<0,01$). Bunun yanında öğrencilerin iş bulma kaygıları ile MKFÖ alt boyutlarından Mesleki Gelişim Yatkınlığı ($r= -0,213$; $p<0.01$), Mesleki Hazır Bulunma ($r= -0,129$; $p<0,05$) ve Mesleki Özgüven ($r= -0,118$; $p<0,05$) düzeyleri arasında ters yönlü düşük seviyede anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmanın bu bölümünde spor bilimleri öğrencilerinin kariyer farkındalıkları ile iş bulma kaygı düzeylerine ilişkin elde edilen sonuçlar ile benzer konularda yapılmış olduğu düşünülen araştırmaların bulgularıyla karşılaştırılması yapılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre spor alanında eğitim alan öğrencilerin kariyer farkındalık düzeyleri ile iş bulma kaygıları katılımcıların cinsiyetlerine göre anlamlı farklılıklar göstermemiştir. Benzer şekilde Hakim (2006), bilinenin aksine erkekler ve kadınlar arasında kariyer tercihi, gelişimi ve süreçleri açısından önemli farkların olmadığını ve cinsiyet özelliklerinin bireylerin kariyer süreçlerine doğrudan etki etmediğini belirtmiştir. Literatürde spor alanında mesleki eğitim alan öğrencilerin cinsiyet özelinde kariyer farkındalık düzeylerinin değişmediğini bildiren çalışmalar sonuçlarımızı destekler niteliktedir (Yılmaz & Caz, 2022). Bozyiğit (2020), spor bilimleri öğrencileri arasında kariyer stresinin belirleyicilerini araştırdığı çalışmada, iş bulma baskısının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık yaratmadığını ifade etmiştir. Buna karşın bir diğer araştırmada erkeklerin mesleki farkındalıkları kadınlara göre daha yüksek bulunmuştur (Yaşar, 2019). Bunun yanında Şenel (2022), Gümüşhane Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin iş bulma kaygılarını incelediği araştırmasında kadın öğrencilerinin iş bulmaya yönelik kaygılarını erkeklerden anlamlı bir şekilde yüksek bulmuştur. Yakın zamanda gerçekleştirilen bir diğer çalışmada, Yılmaz ve Caz (2022), kadın öğrencilerin erkek öğrencilerden daha fazla işsizlik endişesi deneyimlediği sonucuna ulaşmıştır.

Çalışmamızda katılımcıların spor eğitimi aldığı bölümlerin, onların kariyer farkındalıkları ve iş bulma kaygı düzeylerine önemli bir etkide bulunmadığı belirlenmiştir. Benzer şekilde, Yaşar (2019) ve Yılmaz (2022) spor bilimleri öğrencilerinin kariyer farkındalıklarını incelediği araştırmasında öğrencilerin bölümlerinin kariyer farkındalığı üzerinde anlamlı bir fark yaratmadığını bildirmiştir. Bunun yanında Şenel (2022), Yılmaz

(2022) ve Sarıkol (2023), beden eğitimi ve spor öğretmenliği, antrenörlük ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin iş bulmaya yönelik kaygılarının farklılaşmadığını ifade etmiştir.

Araştırmamız bulgularına göre katılımcı öğrencilerin bulunduğu sınıf seviyelerinin, onların kariyer farkındalıkları ve iş bulma kaygıları üzerinde etkili olmadığı belirlenmiştir. Çetinkaya ve Mutlu (2022) 326 spor bilimleri öğrencisinin katıldığı çalışmada işsizlik kaygılarının sınıf seviyesi değişkenine göre farklılaşmadığını bildirmektedir. Bozyiğit ve Gökbaraz, (2020), spor bilimleri alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin kariyer streslerini incelediği araştırmasında 4. sınıf seviyesindeki katılımcıların daha alt seviyedeki sınıflara göre daha fazla iş bulma baskısı yaşadıklarını bildirmiştir.

Çalışmamızda, spor bilimleri alanında mesleki eğitim alan öğrencilerin yaşları arttıkça mesleki hazır bulunurlukları ve özgüvenlerinin daha küçük yaş gruplarına göre anlamlı bir şekilde arttığı bulunmuştur. Güner ve Hacıcaferoğlu (2022), Karadeniz bölgesinde devlet üniversitelerinin spor fakülte ve yüksekokullarında eğitim gören katılımcılarla gerçekleştirdiği çalışmada mesleki gelişim yatkınlığı, mesleki hazır bulunma ve mesleki özgüven boyutlarında bulgularımızla paralel sonuçlara ulaşmıştır. Yine Van Der Heijden ve arkadaşları (2009), yaptıkları çalışmada yaşları daha yüksek olan katılımcı bireylerin kariyer süreçlerini yönetme konusunda daha başarılı olduklarını ifade etmiştir. Ancak, araştırma bulgularımıza göre yaş grupları, genel kariyer farkındalığı ve iş bulma kaygısı üzerinde önemli bir etkiye sahip değildir. Literatürde üniversite öğrencilerinin iş bulma kaygılarının yaş grupları açısından anlamlı bir şekilde farklılaşmadığını bildiren çalışmalar bulgularımızı desteklemektedir (Bozyiğit & Gökbaraz, 2020; Şenel & Karakuş, 2022).

Araştırmamızın temel amacı, spor bilimleri alanında istihdam edilecek aday üniversite öğrencilerinin kariyer farkındalıkları ile iş bulma kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının belirlenmesiydi. Bu amaçla elde ettiğimiz sonuçlara göre katılımcıların kariyer farkındalıkları ile iş bulma kaygı düzeyleri negatif yönde anlamlı bir ilişkiye sahiptir. Ancak literatürde bulgularımızın aksine Yılmaz (2022), spor bilimleri fakültesinde eğitim alan öğrencilerin kariyer planlama süreçleri ile iş bulma kaygıları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını bildirmiştir.

Sonuç olarak, spor bilimleri öğrencilerinin cinsiyet, sınıf seviyesi ve bölüm değişkenleri açısından kariyer farkındalıkları ve iş bulma kaygı düzeylerinin farklılaşmadığı, yüksek yaş grubunda olan bireylerin mesleki özgüven ve mesleki hazır bulunuşluklarının daha genç

bireylere göre daha fazla olduğu ve öğrencilerin kariyer farkındalıkları arttıkça, iş bulma kaygılarının azaldığı tespit edilmiştir.

Öneriler

Araştırma sonuçları, kaygının bireyler üzerindeki olumsuz etkilerini engellemek için, öğrencilerin kariyerlerine yönelik farkındalıklarının artırılması gerektiğini göstermektedir. Yükseköğretim sürecinin tamamında ebeveynler, öğretim üyeleri, akranlar ve bir kurum olarak üniversiteler, öğrencilere kariyer planlama ve geliştirme konusunda desteğini artırmalıdır. Üniversiteler içerisinde faaliyet gösteren kariyer planlama uygulama ve araştırma merkezlerinin daha görünür ve aktif olması gerektiği düşünülmektedir. Kariyer farkındalığı ve iş bulma kaygısı arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik olarak, gelecekte farklı üniversitelerden daha fazla öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilecek çalışmalar yapılması önerilmektedir.

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

Career awareness is attributed as a necessity, especially in the initial stages of career development, and it signifies individuals' awareness of current career opportunities and career needs. This awareness encompasses gaining knowledge about specific education and skill requirements related to a particular field or industry, sectoral regulations and expectations, as well as the work environment. Before individuals begin researching their career options, it is essential for them to build their career awareness. At the beginning of the career development process, students should be open to the options and opportunities presented to them in their chosen professional field in which they are receiving education. In the early stages, students should be informed that their chosen careers will have an impact on all the roles they will undertake in the future (Nasir & Lin, 2012). At this juncture, career awareness facilitates individuals in acting consciously in all aspects pertaining to their careers after making their career choices (Yaşar & Sunay, 2019).

Unemployment among university graduates emerges as a global issue. The increase in the number of unemployed university graduates is believed to lead to unemployment concerns among current university students still in the process of receiving vocational education. Considering the rise in the number of university students pursuing sports education (İlgar & Cihan, 2019) and the limited employment opportunities in the sports sector (Taşmektepligil, 2009; Gülay et al., 2012), students undergoing vocational training for employment in the sports sector may also experience job search anxiety.

The aim of this study is to examine the relationship between career awareness and job search anxiety among university students receiving vocational training in the field of sports sciences, considering the information provided.

METHOD

The study is designed using a quantitative research method with a correlational survey design. The entire population of the students from the Faculty of Sports Sciences at Munzur University constitutes the universe. From this population, a total of 359 voluntary students, consisting of 225 males and 134 females, were selected using an appropriate sampling method, forming the sample of the study.

In the study, researchers used three data collection instruments: the "Personal Information Form," the "Vocational Career Awareness Scale" developed by Yaşar and Sunay (2019), and the "Job Search Anxiety Scale for Sports Sciences Students" developed by Aslan and Uğraş (2021).

The data analysis in the study was conducted using the SPSS 25 program. Firstly, a test of normality was performed by examining the skewness and kurtosis values of the collected data. Since the data were found to be normally distributed, parametric tests were preferred for all statistical analyses. Independent sample t-tests were used for comparing two groups, and One-way ANOVA test was employed for comparing more than two groups. To determine the relationship between participants' career knowledge and their job search anxiety, a Pearson correlation test was also conducted.

RESULTS

There was no significant difference in career awareness and job search anxiety levels of the students who participated in the study based on their gender, department, and class level variables. However, participants' vocational self-confidence and vocational readiness significantly differed according to their age variable. Students in older age groups exhibited higher vocational self-confidence and vocational readiness compared to those in younger age groups. Moreover, a significant negative relationship was found between the participants' total scores on the career awareness scale and their job search anxiety levels.

DISCUSSION AND CONCLUSION

This research was conducted to determine the relationship between career awareness and job search anxiety levels among university students receiving vocational training for future employment in the sports field.

Our research findings confirm that, similar to previous studies (Hakim, 2006; Yılmaz & Caz, 2022), gender and department variables do not have a significant impact on career awareness. In contrast to our initial assumption, the results indicate that the job search anxiety levels of the participants do not vary according to their fields of study, which is contrary to the findings of Bozyiğit and Gökbaraz (2020) who reported that final-year sports sciences students experience higher job search anxiety compared to

lower-grade students. Additionally, it was found that students in higher age groups have significantly lower vocational self-confidence and vocational readiness compared to those in lower age groups, which is supported by the study conducted by Güner and Hacıcaferoğlu (2022) targeting university students in sports education. Regarding the main problem of the research, a significant negative relationship was identified between career awareness and job search anxiety levels among sports sciences students. In contrast, Yılmaz (2022), reported that there is no relationship between career planning processes and job search anxiety among sports sciences students. In conclusion, our research suggests that as career awareness increases among university students in sports education, their job search anxiety decreases.

KAYNAKLAR

- Adekola, B. (2011). Career planning and career management as correlates for career development and job satisfaction a case study of Nigerian bank employees. *Australian Journal of Business and Management Research*, 1(2), 100-112.
- Afaq-Ahmed, K., Sharif, N., & Ahmad, N. (2017). Factors influencing students' career choices: Empirical evidence from business students. *Journal of Southeast Asian Research*, 1-15.
- Aktar, S., Saha, A. K., Khatun, M. A., & Riaz, B. K. (2021). Career plan and related attributes of nurses. *Asian Journal of Medical and Biological Research*, 7(1), 48-55.
- Antoniou, E. (2010). Career planning process and its role in human resource development. *Annals of the University of Petroşani, Economics*, 10(2), 13-22.
- Aslan, M. (2021). Validity and reliability study of the sports sciences students job finding anxiety. *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 6(13), 1143-1170.
- Aytaç, S. S., & Dursun, S. (2009). Üniversite öğrencileri arasında işsizlik kaygısı. *Bursa Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 28(1), 71-81.
- Bozyiğit, E., & Gökbaraz, N. (2020). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinde kariyer stresinin belirleyicileri. *Journal of Computer and Education Research*, 8(15), 181-200.
- Büyüköztürk, Ş. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Chudzikowski, K., Demel, B., Mayrhofer, W., Briscoe, J. P., Unite, J., Bogićević-Milikić, B., ... et al. (2009). Career transitions and their causes: A country-comparative perspective. *Journal of Occupational and Organizational Psychology*, 82(4), 825-849.
- Çetinkaya, A., & Mutlu, T.O. (2022). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin akademik motivasyonları ve işsizlik kaygılarının danışman yönlendirme rolü açısından incelenmesi. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(1).
- Davis, D. D. (1995). *Form, function, and strategy in boundaryless organizations*. Jossey-Bass/Wiley.
- De Vos, A., Jacobs, S., & Verbruggen, M. (2021). Career transitions and employability. *Journal of Vocational Behavior*, (126), 103475.
- Felsman, D. E., & Blustein, D. L. (1999). The role of peer relatedness in late adolescent career development. *Journal of Vocational Behavior*, (54), 279-295.

- Ferry, T. R., Fouad, N. A., & Smith, P. L. (2000). The Role of family context in a social cognitive model for career-related choice behavior: A math and science perspective. *Journal of Vocational Behavior*, (57), 348-364.
- Guan, Y., Deng, H., & Zhou, X. (2020). Understanding the impact of the COVID-19 pandemic on career development: Insights from cultural psychology. *Journal of Vocational Behavior*, (119), 103438.
- Gülay, Ö., Koçak, F., Boran, F., Sunay, H., & Gedikli, N. (2012). Türk spor yönetimindeki mevcut sorunlara ilişkin akademisyenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(4), 107-116.
- Güner, O., & Hacıcaferoğlu, S. (2022). Spor bilimlerinde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin kariyer farkındalıklarının incelenmesi: Karadeniz bölgesi örneği. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 10(28), 111-130.
- Hakim, C. (2006). Women, careers, and work-life preferences. *British Journal of Guidance & Counselling*, 34(3), 279-294.
- Harris, C. M., Pattie, M. W., & McMahan, G. C. (2015). Advancement along a career path: The influence of human capital and performance: Advancement along a career path. *Human Resource Management Journal*, 25(1), 102-115.
- Ilgar, E. A., & Cihan, B. B. (2019). Spor yöneticiliği programlarında öğrenim gören öğrencilerin sektörel beklenti, mesleki belirsizlik ve gelecek kaygılarının incelenmesi: Fenomonolojik bir çözümleme. *Spor Eğitim Dergisi*, 3(1), 81-92.
- Khasawneh, S. (2010). Factors influencing the career planning and development of university students in Jordan. *Australian Journal of Career Development*, (19), 41-48.
- Montgomery, D., Miville, M. L., Winterowd, C., Jeffries, B., & Baysden, M. F. (2000). American Indian college students: An exploration into resiliency factors revealed through personal stories. *Cultural Diversity & Ethnic Minority Psychology*, 6(4), 387-398.
- Nasir, R., & Lin, L. S. (2012). The Relationship between self-concept and career awareness amongst students. *Asian Social Science*, 9(1).
- Paa, H. K., & McWhirter, E. H. (2000). Perceived influences on high school students' current career expectations. *The Career Development Quarterly*, 49(1), 29-44.
- Porfeli, E. J., & Lee, B. (2012). Career development during childhood and adolescence. *New Directions for Youth Development*, (134), 11-22.
- Rogers, M. E., Creed, P. A., & Ian-Glendon, A. (2008). The role of personality in adolescent career planning and exploration: A social cognitive perspective. *Journal of Vocational Behavior*, 73(1), 132-142.
- Skorikov V. B., & Vondracek F. W. (2007). *Career development in childhood and adolescence*. Sense Publishers.
- Soeprijanto, S., Diamah, A., & Rusmono, R. (2022). The effect of digital literacy, self-awareness, and career planning on engineering and vocational teacher education students' learning achievement. *Journal of Technology and Science Education*, 12(1), 172.
- Şenel, E., & Karakuş, K. (2022). Spor yükseköğretim kurumu öğrencilerinde uzaktan eğitime yönelik tutum ile iş bulma kaygısının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 11(2), 677-687.

- Taşmektepligil, Y., Hazar, F., Ağaoğlu, S. A., Öğreten, N. & Terzioğlu, E.A. (2009). Beden eğitimi ve spor alanı mezunlarının istihdam sorunları ve yeni iş olanakları. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 99-118.
- Turner, S. L., & Lapan, R. T. (2003). Native american adolescent career development. *Journal of Career Development*, 30(2), 159-172.
- Van Der Heijden, B. I. J. M., De Lange, A. H., Demerouti, E., & Van Der Heijde, C. M. (2009). Age effects on the employability-career success relationship. *Journal of Vocational Behavior*, 74(2), 156-164.
- Yaşar, O. M., & Sunay, H. (2019). Spor bilimleri öğrencilerine yönelik kariyer farkındalığı ölçeğinin (KFÖ) geliştirilmesi. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 7-22.
- Yılmaz, K., & Caz, Ç. (2022). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kariyer planlamaları ile iş bulma kaygıları arasındaki ilişki. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 39-52.
- Zikic, J., & Klehe, U. C. (2006). Job loss as a blessing in disguise: The role of career exploration and career planning in predicting reemployment quality. *Journal of Vocational Behavior*, 69(3), 391-409.

KATKI ORANI CONTRIBUTION RATE	AÇIKLAMA EXPLANATION	KATKIDA BULUNANLAR CONTRIBUTORS
Fikir ve Kavramsal Örgü <i>Idea or Notion</i>	Araştırma hipotezini veya fikrini oluşturmak <i>Form the research hypothesis or idea</i>	Ömer Faruk TUTAR Burak ÖNER
Tasarım <i>Design</i>	Yöntem ve araştırma desenini tasarlamak <i>To design the method and research design.</i>	Ömer Faruk TUTAR Burak ÖNER
Literatür Tarama <i>Literature Review</i>	Çalışma için gerekli literatürü taramak <i>Review the literature required for the study</i>	Ömer Faruk TUTAR Burak ÖNER
Veri Toplama ve İşleme <i>Data Collecting and Processing</i>	Verileri toplamak, düzenlemek ve raporlaştırmak <i>Collecting, organizing and reporting data</i>	Ömer Faruk TUTAR Burak ÖNER
Tartışma ve Yorum <i>Discussion and Commentary</i>	Elde edilen bulguların değerlendirilmesi <i>Evaluation of the obtained finding</i>	Ömer Faruk TUTAR Burak ÖNER
Destek ve Teşekkür Beyanı/ Statement of Support and Acknowledgment		
Bu çalışmanın yazım sürecinde katkı ve/veya destek alınmamıştır. <i>No contribution and/or support was received during the writing process of this study.</i>		
Çatışma Beyanı/ Statement of Conflict		
Araştırmacıların araştırma ile ilgili diğer kişi ve kurumlarla herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur. <i>Researchers do not have any personal or financial conflicts of interest with other people and institutions related to the research.</i>		
Etik Kurul Beyanı/ Statement of Ethics Committee		
Bu araştırma, Munzur Üniversitesi Etik Kurulunun 05/07/2023 tarihli ve 2023/09 sayılı kararı ile yürütülmüştür. <i>This research was conducted with the approval of the Munzur University Ethic sCommittee under decision number 2023/09 dated 05/07/2023.</i>		

Bu eser [Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı \(CC BY 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) ile lisanslanmıştır.